

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
2		M. Snijders	23 januari 2024

Onderwerp
Inwerkingtreding Omgevingswet 1-1-2024

Geachte leden van de raad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In deze brief informeren wij u over de gevolgen van de inwerkingtreding van deze wet voor u en de ambtelijke organisatie. Hierbij komen de volgende punten aan de orde:

1. Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (BOPA);
2. Adviesrecht BOPA;
3. Wijzigen Omgevingsplan 1;
4. Wijzigen Omgevingsplan 2;
5. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO);
6. Nog niet alles gaat vlekkeloos;
7. Hulplijnen;
8. Informatiebijeenkomst.

1. Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (BOPA)

Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 gaan we werken met een vergunning voor Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten, (BOPA). Een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan of een activiteit waarvoor het omgevingsplan bepaalt dat een vergunning nodig is, maar het volgens de beoordelingsregels niet mogelijk is de vergunning te verlenen. De BOPA maakt afwijken van het omgevingsplan met een omgevingsvergunning mogelijk. Een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit kan alleen verleend worden als wordt voldaan aan de beoordelingsregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Voor initiatiefnemers hebben we een standaard format voor de BOPA motiveringen opgesteld. Dit format geeft aan hoe het initiatief gemotiveerd moet worden met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

2. Adviesrecht Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten (BOPA)

Net als onder het stelsel van de Wabo is onder de Omgevingswet het college bevoegd gezag voor het verlenen van omgevingsvergunningen, uitgezonderd de categorieën van gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad is vereist. U heeft deze 'gevallen' in de raadsvergadering van 7 december 2021 aangewezen (zie bijlage 1 / INT - 90520) Over die gevallen adviseert u het college over de verlening van de vergunning.

Voor de BOPA vergunningen geldt de reguliere procedure. Dus een vergunning moet binnen acht weken worden vergund. De formele procedure van acht weken begint te lopen op het moment dat initiatiefnemer een aanvraag voor een omgevingsvergunning indient.

Eventueel is eenmalig een verlenging van zes weken mogelijk (voor uitzonderingen, zie artikel 16.50 en 16.65 Ow, geldt dat deze worden voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 Awb, de uitgebreide procedure). Met instemming van de initiatiefnemer kan deze beslistermijn van 8 + 6 weken verder verlengd worden. Wanneer de initiatiefnemer hiervoor geen toestemming verleent, blijft de termijn van acht weken (plus zes weken verlenging) van toepassing.

Voor de meeste gevallen betekent dit dat u het college binnen de wettelijke gestelde termijnen van 8 + 6 weken adviseert over de verlening van de aangewezen categorieën van buitenplanse omgevingsvergunningen.

Het raadsadvies wordt voorbereid door het college en met een raadsvoorstel voorgelegd aan de raad. U kunt dit voorstel overnemen, maar ook anders besluiten. Bij een negatief besluit wordt een nieuw voorstel voorbereid. Gelet op de korte afhandelingstijd is het niet ondenkbaar dat tijdens de behandeling van een aanvraag door de gemeenteraad nog (externe) adviezen ontbreken. Geprobeerd wordt om van te voren deze adviezen zo compleet mogelijk beschikbaar te hebben. Het niet voorhanden hebben van alle adviezen staat los van het advies van uw raad. Dit omdat beoordeling van de adviezen formeel ter beoordeling aan het college is. U kunt wel, als u zorgen heeft over deze onderwerpen, besluiten tot een positief advies onder de voorwaarde van het verkrijgen van eveneens positieve externe adviezen. Bijlage 2 (INT – 90521) geeft het werkproces voor wat betreft het adviesrecht weer.

3. Wijzigen Omgevingsplan 1

Tot in de laatste week van december 2023 zijn ontwerpbestemmingsplannen ter inzage gegaan. Voor de ontwikkelingen die in deze bestemmingsplannen mogelijk worden gemaakt, geldt dat we deze nog dienen af te handelen op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). U krijgt hierdoor in het eerste kwartaal van 2024 nog enige bestemmingsplannen ter vaststelling in de raad.

Daarnaast zijn tot en met 31 december 2023 aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend. Deze bouw aanvragen dienen nog volgens de wet -en regelgeving (Wabo) van 2023 te worden behandeld. Als de aanvraag betrekking heeft op een ontwikkeling die nog als ontwerpbestemmingsplan ter inzage ligt, dan wordt de aanvraag pas in behandeling genomen als het desbetreffende bestemmingsplan in werking is getreden.

Nieuwe initiatieven die niet passen in het tijdelijke omgevingsplan worden in eerste instantie met een BOPA-procedure mogelijk gemaakt. Hierbij zal echter voor grote gebiedsontwikkelingen de voorkeur uitgaan naar het wijzigen van het omgevingsplan.

Artikel 4.17 van de Omgevingswet bepaalt dat een voortdurende buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet worden geïntegreerd in het omgevingsplan. Gedurende de overgangsfase (tot 1 januari 2032) geldt een uitgestelde implementatieverplichting. BOPA's die vóór 2027 onherroepelijk worden, hoeven daardoor pas uiterlijk vóór 2032 in het omgevingsplan geïmplementeerd te zijn.

4. Wijzigen Omgevingsplan 2

De eerste wijziging van het Omgevingsplan zal een technische wijziging zijn van de zogenaamde 'Bruidsschat' in het omgevingsplan. De Bruidsschat hebben wij bij recht verkregen als hoofdstuk 22 in het omgevingsplan. Deze Bruidsschatregels moeten zich gaan vervlechten met de gemeentelijke omgevingsplanregels. Om die reden moeten deze Bruidsschatregels in het juiste hoofdstuk van het omgevingsplan worden geplaatst. Een volgende wijziging van het omgevingsplan is voor het gebied van de Schelfhorst. Naar verwachting is hiervoor in juli 2024 het ontwerp gereed.

5. Digitaal Stelsel Omgevingswet

Gelijktijdig met de Omgevingswet is het Omgevingsloket van start gegaan. In het Omgevingsloket kan iedereen informatie over de fysieke leefomgeving op 1 plek bekijken en direct gebruiken ([Home - Omgevingsloket \(overheid.nl\)](https://home-omgevingsloket.overheid.nl)). Het Omgevingsloket is onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Om te kunnen werken volgens de Omgevingswet moet men als overheid systemen aansluiten op

onderdelen van het DSO. Het DSO is nog volop in ontwikkeling en dus nog niet af. Het is wel mogelijk om via het tabblad regels op de kaart informatie over een locatie te vinden en omgevingsvergunningen aan te vragen.

Bron: Regels op de kaart - Omgevingswet - Regels op de kaart - Omgevingsloket (overheid.nl)

6. Nog niet alles gaat vlekkeloos

Ondanks alle inspanningen zijn niet alle randvoorwaarden rondom de Omgevingswet gereed. Inwoners worden bij het zoeken van ruimtelijke informatie over een perceel via ruimtelijkeplannen.nl doorgestuurd naar het nieuwe omgevingsloket (DSO). Echter het omgevingsloket geeft soms niet de juiste informatie. Hierdoor kunnen inwoners vragen en mogelijk klachten hebben over de Omgevingswet. Ook het invullen van aanvraagformulieren in het DSO kan irritatie geven. Irritatie doordat het systeem ermee stopt omdat het invullen niet snel genoeg gaat, het niet helder is waar gekeken moet worden en tot het meerdere keren moeten invullen van dezelfde vragen. Vaak is het advies contact op te nemen met het bevoegd gezag. Om deze vragen te beantwoorden zijn de telefonisten van het Klantcontactcentrum geïnformeerd en voorzien van vragenbomen. Ook kunnen de vragen doorgeleid worden naar de bouwtelefoon.

Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt aangegeven dat een onafhankelijke commissie vanaf 2024 de Omgevingswet gaat evalueren. De evaluatie moet duidelijk maken hoe de Omgevingswet in de praktijk uitpakt en of de wet zijn doel bereikt. De evaluatie duurt 5 jaar.

7. Helpdesk

De VNG en de beheerorganisatie van het DSO-LV richten een helpdesk in die gemeenten en omgevingsdiensten kan ondersteunen bij onregelmatigheden, incidenten of zelfs calamiteiten die na inwerkingtreding van de wet ontstaan en impact hebben op de dienstverlening of het werkproces. Dit interventieteam van de VNG wordt ingericht om snel en adequaat te kunnen reageren, incidenten op te lossen en te communiceren richting de gemeenten en omgevingsdiensten als er storingen ontstaan in het Omgevingsloket of problemen bij het toepassen van de wet. De belangrijkste doelen bij het inrichten van dit proces zijn:

- Gemeenten en omgevingsdiensten kunnen zich snel op de hoogte stellen in geval van onregelmatigheden, incidenten en calamiteiten en eventuele consequenties en risico's inschatten voor de eigen organisatie.
- Inzet van gemeentelijke en omgevingsdienstexpertise om snel oplossingsgericht te kunnen handelen.

Op deze manier kan snel en slagvaardig worden ingespeeld op onverwachte gebeurtenissen. Binnen de gemeente wordt nog nagedacht over het inrichten van een werkproces in geval van onregelmatigheden, problemen of incident met het DSO.

8. Informatiebijeenkomst

Op 13 februari 2024 staat een informatiebijeenkomst over de Omgevingswet op de planning. Tijdens deze bijeenkomst wordt de Omgevingswet nog een keer in vogelvlucht doorgenomen en kunt u vragen stellen. Voor alle actuele informatie over de Omgevingswet en de leefomgeving kunt u terecht bij het Informatiepunt Leefomgeving.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Dijkstra

M.M. van 't Veld